Κυριακή ΙΕ' Λουκά: Ομιλία εις τον Ζακχαίον τον Τελώνην (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Ιανουαρίου, 2018

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὰ καλά, δέ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς διψασμένους, ἀγαπητοί. Ὅσο δὲ βρίσκουν αὐτὸ ποὺ ζητοῦνε, τόσο ἀνάβει ἡ δίψα τους γιὰ ὅ,τι ποθοῦν. Καὶ τὴ νύχτα ὀνειρεύονται σὰ διψασμένοι τίς πηγές τῶν πόθων τους. Κι ὅταν ξημερώση πηγαίνοντας ἀπό τόπο σέ τόπο, μέ ἀεικίνητα μάτια βλέποντας γύρω, ἀναζητοῦν αὐτά πού ποθεῖ ἡ καρδιά τους. Κι ὅπως ὁδοιπόροι, πού σέ ὥρα μεσημεριοῦ διασχίζουν ἄνυδρο τόπο, ἀναγκασμένοι ἀπὸ τὴ δίψα βλέπουν γύρω τους πηγές· καὶ πολλὲς φορὲς θὰ τοὺς δῆς ν’ ἀνεβαίνουν καὶ βουνὰ ὅπου ὑπάρχει πηγή· κι ὅταν ἀπό μακριὰ τὴ δοῦν, χαίρονται καὶ συνεχίζουν τὴν πορεία τους πρὸς αὐτὴ μέ βιάση· ἔπειτα φθάνουν στὴν πηγὴ καὶ σβήνουν μὲ τὸ νερὸ τὴ δίψα τους· **τέτοιοι εἶναι κι οἱ φίλοι τοῦ Χριστοῦ. Τὴν ἡμέρα ἀναζητοῦν τὸν ποθητό τους Χριστὸ μὲ καλά ἔργα καὶ τὴ νύχτα εἶναι κοντά του μὲ τὴν προσευχή** κι ὅταν κοιμοῦνται βλέπουν στὸ ὄνειρό τους ὅτι περπατοῦν μαζί του.

Ὅταν στὰ ὁράματά τους τὸν ἰδοῦν ἀπὸ μακριά χαίρονται κι ἀναγαλλιάζουν καθὼς οἱ διψασμένοι, ὅταν βροῦν τὶς πηγὲς ποὺ ποθοῦν. Κι ὅταν ξυπνήσουν θέλουν νά ξανακοιμηθοῦν, γιὰ ν’ ἀντικρύσουν στὸν ὕπνο τους τὴν ἴδια πάλι ὀπτασία. Τέτοιος καὶ ὁ **Ζακχαῖος** ποὺ διαβάσαμε πρὶν ἀπὸ λίγο στὸ Εὐαγγέλιο. Δῆτε τον ποὺ τρέχει καὶ ὁ θεῖος πόθος τὸν πυρπολεῖ· σκαρφαλώνει στὸ δένδρο καὶ ψάχνει γύρω τὸν Ἰησοῦ, γιὰ νὰ δῆ τὴ ζωοδότρα πηγή. Κι ὅταν ὁ Ζακχαῖος ἀντίκρυσε τὸν Κύριο, ξεκούρασε τὴν ὅραση του, περισσότερο ὅμως ἀναρρίπισε τὸν πόθο στὴν καρδιά του· «Μπῆκε λοιπόν ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἰεριχὼ καὶ περιπατοῦσε στὸν δρόμο. Βρῆκε κάποιον λεγόμενο Ζακχαῖο. Ἦταν ἀρχιτελώνης καὶ πολὺ πλούσιος. Ἤθελε πολὺ νὰ ἰδῆ τὸν Ἰησοῦ ποὺ ἦταν νὰ περάση ἀπὸ κεῖ». Πρόσεξε, ἀγαπητέ μου, τόν πόθο τῆς ψυχῆς του. Δέν μποροῦσε ὅμως νὰ δῆ ἀπὸ τὸ πλῆθος, γιατὶ ἦταν μικρὸ τὸ ἀνάστημά του. Τρέχει λοιπὸν μπροστά κι ἀνεβαίνει σὲ μιὰ μουριὰ γιὰ νὰ δῆ τὸν Ἰησοῦ, ποὺ ἦταν νὰ περάση ἀπὸ κεῖ. Ὁ Ζακχαῖος μὲ τὸ μικρὸ ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴ γνώση ζητοῦσε νὰ δῆ τὸν Χριστὸ, ἐπιθυμοῦσε νὰ δῆ τὸ θεὸ μέσα στοὺς ἀνθρώπους πού χάριζε τὸν οὐρανό, ἤθελε νὰ δῆ τὸ δημιουργὸ τῶν ἀγγέλων, νὰ δῆ νὰ βαδίζη μὲ βήματα ἀνθρώπου ὁ φωτοδότης τοῦ οὐρανοῦ, ὑπέργειου φωτός. Ζητοῦσε νὰ δῆ πῶς ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης καθισμένος στὸ νέφος πλημμύρισε μὲ φῶς τῶν πιστῶν τὰ ψυχικὰ μάτια. Ζητοῦσε νὰ δῆ τὸ θεὸ Ἰησοῦ, τὸν ὡραῖο, τὸν ποθητὸ, τὸ γλυκύ, ποὺ μὲ τόνομά του δηλώνει καὶ τὴν πράξη. Νὰ δῆ τὸ πορφυρόμαλλο πρόβατο, ποὺ τὸ αἷμα του ἔγινε τὸ τίμημα τῆς οἰκουμένης καὶ τὸ μαλλί του ἔντυσε τοὺς γυμνοὺς ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ ὡς τὸ τέλος. Ἐπιθυμοῦσε νὰ δῆ ὁ αἰχμάλωτος στρατιώτης τὸ βασιλιά του, τὸ πρόβατο τὸ

βοσκό του, ὁ παραπλανημένος τὸ δρόμο του, ὁ σκοτισμένος τὸ φῶς. Ἐπιθυμοῦσε νὰ δῇ τὸν κήρυκα τῆς εὐσεβείας, αὐτὸς ποὺ δὲν εἶχε γευτῆ τὴ γλυκύτητα τῆς θεογνωσίας.

Ζητοῦσε νὰ δῇ ὁ ἄρρωστος τὴν ὑγεία του, ὁ πεινασμένος τὴν οὐράνια τροφή, ὁ διψασμένος τὴν ζωοδότρα πηγή. Ἐπιθυμοῦσε νὰ δῇ τὸν ἐμψυχωτὴ τῶν ἱερέων καὶ τὸν ξυπνητὴ τοῦ Λαζάρου. Ὤ, τὸ θεϊκὸ ἔρωτα! Ὤ, τὴν ἐπιθυμία! Ὤ, τὸ χρυσόφτερο ἔρωτα, ἤ καλύτερα τὸν ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀνεβάζει στὸν οὐρανὸ τὴν ψυχὴ ποὺ τὸν ἔχει. Ὁ θεϊκὸς ἔρωτας ποὺ τὸν ἐσήκωσε ἀπὸ τὴ γῆ, τὸν ἔκαμε κιόλα ν’ ἀνεβῇ στὸ δένδρο. Δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἐξακολουθήση νὰ βλέπη τὰ πράγματα τῆς γῆς, οὔτε καὶ νὰ συναστρέφεται τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ τὴ θεία ἀγάπη ποθῶντας στρέφει τὸ βλέμμα στὰ οὐράνια ἀγαθά. Ἀπὸ τὰ γήινα τρέχει πρὸς τὰ οὐράνια, ποὺ προκαλοῦσαν τὴν προθυμία του κι ἀφοῦ σκαρφάλωσε στὸ δέντρο ἔψαχνε γύρω ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ μὲ φαντασία βρισκόταν στὸν οὐρανό. Κι ὅταν εἶδε ὁ Ζακχαῖος τὸ Χριστὸ τοῦ μίλησε ταιριαστά. Σ’ ἐσένα σήκωσα τὰ μάτια μου ποὺ κατοικεῖς στὸν οὐρανό. Εἶδε τὸν Κύριο ὁ Ζακχαῖος καὶ δυνάμωσε ἡ ἐπιθυμία του περισσότερο. Τὸν ἄγγιξε στὴν ψυχή κι ἔγινε διαφορετικὸς ἄνθρωπος· ἀπὸ τελώνης ζηλωτής, ἀπὸ ἄπιστος πιστός, ἀπὸ λύκος πρόβατο σφραγισμένο γιὰ τὴ σφαγή. Ποιός νιώθει τέτοια ἐπιθυμία γιὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, ποιός ἀγάπησε τὴ γυναίκα ἤ τὰ παιδιὰ του, ὅπως ὁ Ζαχκαῖος τὸν Κύριο, ὅπως φανερώνουν τὰ ἴδια τὰ πράγματα; Μοίρασε ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του στοὺς φτωχοὺς καὶ τετραπλάσια ἔδωσε σ’ ὅποιους ἐσυκοφάντησε. Συμπεριφορὰ ἄριστη μαθητοῦ, καὶ δασκάλου ἐπιείκεια καὶ δύναμη θεϊκή· ἀπὸ τὴ θέα του μόνο ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖ στὴν πράξη. Κανένα διδακτικό λόγο δὲν εἶχε πεῖ ὁ Κύριος στὸ Ζακχαῖο, παρουσιάστηκε μόνο σ’ αὐτὸν ποὺ τὸν ποθοῦσε καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του τραβιόταν ἐπάνω ἡ δύναμη τῆς πίστεως. Παρόμοιο ἔγινε καὶ στὴν αἱμορροοῦσα· ἦρθε κοντὰ στὸν Κύριο καὶ ζητοῦσε νὰ τὴ θεραπεύση, μὰ δὲ δεχόταν νὰ τοῦ ἀγγίξη τὸ χέρι. Κι ἐκείνη τοῦ ἀγγίζει κρυφά τὴν ἄκρη ἀπ’ τά ροῦχα του. Καὶ τῆς θεραπείας τὴ δύναμη σὰ σφουγγάρι μὲ τὸ ἄγγιγμά της τὴν τράβηξε. Κι ὁ Ζαχκαῖος ἐνεργοῦσε ἀσυναίσθητα, κινημένος ἀπὸ βία θεϊκὴ καὶ ἀπὸ πνευματικὸν ἔρωτα ἀναμμένος ἀνέβαινε στὴ μουριὰ. Ὁ Κύριος ὅμως ἀνακαλύπτοντας κάποιο μυστικὸ τοῦ λέει, κατέβα. Γνώρισα τὴν ψυχή σου, γνώρισα τὸν ἱερὸ ἔρωτά σου· Κατέβα. Θυμήσου ὅτι κι ὁ Ἀδὰμ ὅταν ἔνιωσε τὴ γυμνότητά του, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὴ συκιά. Καὶ σὺ ποὺ θέλεις νὰ σωθῆς, μὴν τρέχῃς πάνω στὴ μουριά. Πρέπει νὰ τὴν ξηράνω αὐτὴ τὴ μουριὰ καὶ νὰ φυτέψω ἄλλη, τὸ σταυρό. Ἐκεῖνος εἶναι τὸ εὐλογημένο δέντρο καὶ σ’ αὐτὸ νὰ ὁδηγῆς τὰ βήματα τῆς ψυχῆς σου. Ἀπὸ αὐτὸ ἀκοντίζεσαι ἀμέσως στὸν οὐρανό. Ἐνῶ στῆς μουριᾶς τὰ φύλλα καὶ τὸ φίδι περιπλέκεται, καὶ σ’ αὐτὴ κρύβεται καὶ σ’ αὐτὴν ἐκλώσσησε τὰ μικρά του. Κατέβα γρήγορα, προτοῦ ἀρχίση νὰ ψιθυρίζη στὴν ψυχή σου, ὅπως καὶ στὴν Εὔα ποὺ τὴν ἔπεισε νὰ δοκιμάση τὴ γλυκειὰ ἡδονή. Κατέβα γρήγορα. Ὅσο στέκομαι ἐγώ, κατέβα ἀπ’ αὐτή· ὅταν τὸ βλέπω ἐγώ, ἐκεῖνο φιμώνεται. Κατέβα γρήγορα, δὲ θέλω νὰ σ’ ἀφήσω πάνω στὴ μουριά, δὲ θέλω νὰ χαθῇς. Δικὸ μου πρόβατο εἶσαι, σ’ ἐμένα ἔτρεξες. Κατέβα γρήγορα καὶ περίμενέ με στὸ σπίτι σου. Πρέπει νὰ ξεκουραστῶ ἐκεῖ. **Ὅπου ὑπάρχει πίστη, ἐκεῖ**

ξεκουράζομαι. Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη, ἐκεῖ πηγαίνω. Ξέρω τί θὰ κάμης σὲ λιγο· ξέρω ὅτι θὰ δώσης ὅλα τὰ ὑπάρχοντά σου στοὺς φτωχοὺς καὶ πρῶτα ὅτι θὰ ἐπιστρέψης τὸ τετραπλάσιο σ’ ὅσους ἐσυκοφάντησες. Σὲ τέτοιους ἀνθρώπους μ’ εὐχαρίστηση φιλοξενοῦμε. Κι ὁ Ζακχαῖος κατέβηκε βιαστικός, πῆγε στὸ σπίτι του κι ὑποδέχτηκε τὸν Ἰησοῦ. Καὶ γεμᾶτος χαρά, εἶπε ἀφοῦ στάθηκε –οὔτε περπατῶντας, οὔτε καθισμένος ἀλλὰ ἀφοῦ στάθηκε, γιὰ νὰ δείξη τὴν ἀμετάθετη ἀπόφασή του- καὶ ἀφοῦ στάθηκε μίλησε, ὅταν μὲ θερμὴ ψυχὴ κι ἀμεταμέλητη ἀπόφαση ἀποδυόταν στὸν ἀγῶνα. Ἤξερε ποῦ σπέρνει καὶ ποῦ ἦταν νὰ θερίση καὶ εἶπε· Δίνω στοὺς φτωχοὺς τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ γυρίζω τὸ τετραπλάσιο σ’ ὅσους ἐσυκοφάντησα. Ὦ ἄδολη ἐξομολόγηση, ποὺ βγαίνει ἀπὸ καρδιὰ καθαρή. Ἐξομολόγηση ἀθάμπτωτη –μπροστὰ στὴν ἀθάμπωτη δόξα τοῦ θεοῦ- πού εἶναι ἡ πίστη ἡ πνοή της κι ἡ δικαιοσύνη τὸ ἄνθος της. Αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης ἄς μᾶς κάμη ἄξιους ὁ Θεὸς τῶν ὅλων μὲ τὴ χάρη καὶ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ’ αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμη στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου, "Πατερικὸν Κυριακοδρόμιον", Τόμος Δεύτερος, Ἀθῆναι 1969, σελ. 114-118)

(Πηγή ηλ. κειμένου: kirigmata.blogspot.com*)*